Wydział Podstawowych Problemów Techniki Politechnika Wrocławska

ZASTOSOWANIE TECHNOLOGII CSS GRIDS DO BUDOWY NOWOCZESNYCH STRON WWW

Krzysztof Radosław Osada

Numer indeksu: 221440

Praca inżynierska napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. JACKA CICHONIA

Wrocław 2017

Spis treści

1	Wstęp	1
2	Analiza problemu	3
3	Projekt systemu	5
	3.1 Grupy użytkowników i założenia	5
	3.2 Przypadki użycia i scenariusze	5
	3.3 Diagramy klas	5
	3.4 Diagramy aktywności	5
	3.5 Diagramy sekwencji	5
	3.6 Diagramy stanów	6
	3.7 Projekt bazy danych	6
	3.8 Opis protokołów	6
	3.9 Opis algorytmów	7
4	Implementacja systemu	9
	4.1 Opis technologii	9
	4.2 Omówienie kodów źródłowych	9
5	Instalacja i wdrożenie	11
6	Podsumowanie	13
Bi	ibliografia	15
$\mathbf{A}$	Zawartość płyty CD	17

Wstep

Praca poświęcona jest modułowi **CSS Grid Layout**. Technologia ta, rozwijana od 2011 roku przez World Wide Web Consortium (**W3C**), jest odpowiedzią na ciągle aktualną potrzebę budowania nowoczesnych stron WWW. CSS Grid Layout pozwala na używanie na stronach internetowych **gridów** – prostokątnych elementów, których obszar można dzielić na mniejsze fragmenty, zarówno w pionie, jak i w poziomie. Autorzy CSS Grid Layout przygotowali ponadto odpowiednie reguły umożliwiające uzyskanie pożądanego wyglądu gridów i bloków składających się na nie. Innowacyjność modułu wynika z tego, że pozwala on na dzielenie widoku stron WWW w dwóch wymiarach, co do tej pory wiązało się z rozmaitymi problemami i niedogodnościami.

Podstawowym celem pracy było zapoznanie się z modułem CSS Grid Layout i znalezienie jego mocnych oraz słabych stron; kolejnym krokiem stało się przygotowanie szablonów stron WWW i napisanie generatora umożliwiającego stworzenie prostej strony internetowej. W wyniku prac nad projektem powstała aplikacja webowa – działająca na urządzeniach o różnych rozdzielczościach ekranu – przy użyciu której można zaprojektować szablon strony WWW, podzielić go na bloki, wypełnić tekstem, ostylować wybrane elementy i wygenerować gotowy plik HTML. Co istotne, z aplikacji można korzystać, nie mając dostępu do Internetu. Projekt nie wymaga także użycia serwera WWW.

W pracy wykorzystano nowoczesne technologie z zakresu budowania stron WWW – przy definiowaniu wyglądu aplikacji i generowanych przez nią szablonów, oprócz wspomnianego CSS Grid Layout, swoje zastosowanie znalazły języki HTML i CSS w najwyższych wersjach – odpowiednio piątej i trzeciej. Za poprawną interakcję między aplikacją a użytkownikiem odpowiada kod interpretowany przez bibliotekę **jQuery**, operującą na języku **JavaScript**. Nieoceniony okazał się także edytor tekstu **Sublime Text**, ułatwiający pisanie prawidłowego kodu. Kolejne wersje projektu były utrwalane i aktualizowane przy pomocy repozytorium działającego na systemie kontroli wersji **Git**.

Praca dyplomowa składa się z sześciu rozdziałów.

W rozdziale drugim omówiono podstawowe cechy modułu CSS Grid Layout i dostarczane przezeń rozwiązania wraz z przykładami pokazującymi w praktyce, jak można wykorzystać tę technologię. Rozdział trzeci skupia się się na problemach związanych z CSS Grid Layout – zbadane zostało to, jakie oprogramowanie wspiera ten moduł i które jego cechy wymagają dopracowania. W rozdziale czwartym przedstawiono aplikację stworzoną w ramach pracy dyplomowej – generator szablonów stron WWW – oraz jej dokumentację techniczną i wykorzystywane technologie. Rozdział piąty przybliża instalację aplikacji w systemie operacyjnym; opisuje też, co należy zrobić, by stworzyć w niej własny szablon strony internetowej. W rozdziale szóstym zamieszczono podsumowanie pracy i realizowanego projektu.

Analiza problemu

W tym rozdziale należy przedstawić analizę zagadnienia, które podlega informatyzacji. Należy zidentyfikować i opisać obiekty składowe rozważanego wycinka rzeczywistości i ich wzajemne relacje (np. użytkowników systemu i ich role). Należy szczegółowo omówić procesy jakie zachodzą w systemie i które będą informatyzowane, takie jak np. przepływ dokumentów. Należy sprecyzować i wypunktować założenia funkcjonalne i poza funkcjonalne dla projektowanego systemu. Jeśli istnieją aplikacje realizujące dowolny podzbiór zadanych funkcjonalności realizowanego systemu należy przeprowadzić ich analizę porównawczą, wskazując na różnice bądź innowacyjne elementy, które projektowany w pracy system informatyczny będzie zawierał. Należy odnieść się do uwarunkowań prawnych związanych z procesami przetwarzania danych w projektowanym systemie. Jeśli zachodzi konieczność, należy wprowadzić i omówić model matematyczny elementów systemu na odpowiednim poziomie abstrakcji.

W niniejszym rozdziale omówiono koncepcję architektury programowej systemu .... W szczególny sposób .... Omówiono założenia funkcjonalne i niefunkcjonalne podsystemów .... Przedstawiono mechanizmy .... Sklasyfikowano systemy ze względu na .... Omówiono istniejące rozwiązania informatyczne o podobnej funkcjonalności ... (zobacz [?]).

Projekt systemu

W tym rozdziale przedstawiono szczegółowy projekt systemy w notacji UML uwzględniający wymagania funkcjonalne opisane w rozdziale 2. Do opisu relacji pomiędzy składowymi systemu wykorzystano diagramy .... Przedstawiono w pseudokodzie i omówiono algorytmy generowania ....

3.1 Grupy użytkowników i założenia

Architektura systemu ...jest wielowarstwowa i rozproszona, przy czym .... Podsystem ...jest systemem zbiorczym dla danych ... wysyłanych do serwera ....

Taka architektura jest zgodna z wzorcem projektowym MVC^1 (ang. Model-View-Controller). Przetwarzanie danych odbywa się . . . .

3.2 Przypadki użycia i scenariusze

W tej sekcji należy przedstawić przypadki użycia oraz odpowiadające im scenariusze dla poszczególnych grup użytkowników . . . .

3.3 Diagramy klas

W tej sekcji należy przedstawić diagramy klas dla odpowiednich elementów systemu zidentyfikowane na podstawie wcześniejszych rozważań

3.4 Diagramy aktywności

W tej sekcji należy przedstawić diagramy aktywności dla elementów systemu i odpowiednich procesów wynikające z wcześniejszej analizy.

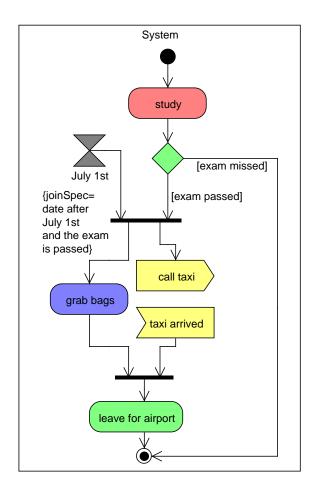
W niniejszym rozdziałe przedstawiono diagramy aktywności .... Diagram na rysunku 3.1 przedstawia ....

3.5 Diagramy sekwencji

W tej sekcji należy przedstawić diagramy sekwencji dla obiektów systemu zidentyfikowanych na podstawie wcześniejszych rozważań. Należy wykorzystać nazewnictwo wprowadzone w poprzednich rozdziałach, w szczególności odpowiadające definicjom wprowadzonych klas.

¹Należy odnieść się do wykorzystywanych wzorców projektowych

Rysunek 3.1: Diagram aktywności związany z procesem rejestracji dokumentu.

3.6 Diagramy stanów

W tej sekcji należy przedstawić diagramy stanów w których może znaleźć się system. Diagramy te są szczególnie istotne przy projektowaniu systemów czasu rzeczywistego.

3.7 Projekt bazy danych

W tej sekcji należy przedstawić projekt bazy danych. Należy omówić wycinek rzeczywistości i odpowiadające mu zidentyfikowane elementy systemu, których wartości będą podlegać utrwalaniu. Należy przedyskutować wybór typów danych dla atrybutów poszczególnych obiektów. Należy uzasadnić wybór platformy DBMS. Dla relacyjnych baz danych należy przedyskutować jej normalizację.

3.8 Opis protokołów

W tej sekcji należy omówić protokoły wykorzystywane przez komponenty systemu. Omówić formaty komunikatów i zilustrować je przykładami.

3.9 Opis algorytmów

W tej sekcji należy wymienić i przedyskutować algorytmy wykorzystywane w systemie. Algorytmy należy przedstawić w pseudokodzie (wykorzystać pakiet algorithm2e). Omówienia poszczególnych kroków algorytmów powinny zawierać odwołania do odpowiednich linii pseudokodu. Dla zaproponowanych autorskich algorytmów należy przeprowadzić analizę ich złożoności czasowej i pamięciowej.

Algorytm bąblowania jest przedstawiony w Pseudokodzie 3.1.

Pseudokod 3.1: Wyporność przez bąblowanie

```
Input: Zbiór bąbli B
    Output: Wyporność W
 1 foreach b \in B do
 \mathbf{2}
         Process(b);
 3
         for i \leftarrow 1 to |B| do
 4
              if Calculate(EW(i,b)) \leq 0 then
                b \leftarrow 2 * b;
 5
 6 while B \neq \emptyset do
         for j \leftarrow 1 to |B| do
              if Calculate(FT(j,\hat{b})) \leqslant 0 then
 8
                   w \leftarrow 2 * \hat{b};
                   W \leftarrow W \cup \{w\};
10
                   B \leftarrow B \setminus \{b\};
11
```


Implementacja systemu

4.1 Opis technologii

Należy tutaj zamieścić krótki opis (z referencjami) do technologii użytych przy implementacji systemu. Do implementacji systemu użyto języka JAVA w wersji ..., szczegółowy opis można znaleźć w [?]. Interfejs zaprojektowano w oparciu o HTML5 i CSS3 [?].

4.2 Omówienie kodów źródłowych

Kod źródłowy 4.1 przedstawia opisy poszczególnych metod interfejsu: WSPodmiotRejestracjaIF. Kompletne kody źródłowe znajdują się na płycie CD dołączonej do niniejszej pracy w katalogu Kody (patrz Dodatek A).

Kod źródłowy 4.1: Interfejs usługi Web Service: WSPodmiotRejestracjaIF.

```
package erejestracja.podmiot;
import java.rmi.RemoteException;
// Interfejs web serwisu dotyczącego obsługi podmiotów i rejestracji.
public interface WSPodmiotRejestracjaIF extends java.rmi.Remote{
// Pokazuje informacje o danym podmiocie.
//\ parametr:\ nrPeselRegon\ -\ numer\ PESEL\ podmiotu\ lub\ numer\ REGON\ firmy\ .
// return: Podmiot - obiekt transportowy: informacje o danym podmiocie.
public Podmiot pokazPodmiot(long nrPeselRegon) throws RemoteException;
// Dodaje nowy podmiot.
//\ parametr:\ nowyPodmiot-\ obiekt\ transportowy:\ informacje\ o\ nowym\ podmiocie.
// return: true - jeśli podmiot dodano, false - jeśli nie dodano.
public boolean dodajPodmiot(Podmiot nowyPodmiot) throws RemoteException;
// Usuwa dany podmiot.
// parametr: nrPeselRegon - numer PESEL osoby fizycznej lub numer REGON firmy.
// return: true - jeśli podmiot usunięto, false - jeśli nie usunięto.
public boolean usunPodmiot(long nrPeselRegon) throws RemoteException;
// Modyfikuje dany podmiot.
//\ parametr:\ podmiot-\ obiekt\ transportowy:\ informacje\ o\ modyfikowanym\ podmiocie.
// return: true - jeśli podmiot zmodyfikowano, false - jeśli nie zmodyfikowano.
public boolean modyfikujPodmiot(Podmiot podmiot) throws RemoteException;
// Pokazuje zarejestrowane podmioty na dany dowód rejestracyjny.
// parametr: nrDowoduRejestracyjnego - numer dowodu rejestracyjnego.
// return: PodmiotRejestracja[]- tablica obiektów transportowych: informacje o
// wszystkich zarejestrowanych podmiotach.
public PodmiotRejestracja [] pokazZarejestrowanePodmioty (
String nrDowoduRejestracyjnego) throws RemoteException;
// Nowa rejestracja podmiotu na dany dowód rejestracyjny.
// parametr: nrDowoduRejestracyjnego - numer dowodu rejestracyjnego.
// parametr: nrPeselRegon - numer PESEL podmiotu lub numer REGON firmy.
// \ parametr: \ czy \ Wlasciciel - \ czy \ dany \ podmiot \ jest \ właścicielem \ pojazdu \, .
// return: true - jeśli zarejestrowano podmiot, false - jeśli nie zarejestrowano.
public boolean zarejestrujNowyPodmiot(String nrDowoduRejestracyjnego,
```



```
long nrPeselRegon, boolean czyWlasciciel) throws RemoteException;
// Usuwa wiązanie pomiędzy danym podmiotem, a dowodem rejestracyjnym.
// parametr: nrDowoduRejestracyjnego - numer dowodu rejestracyjnego.
// parametr: nrPeselRegon - numer PESEL podmiotu lub numer REGON firmy.
// return: true - jeśli podmiot wyrejestrowano, false - jeśli nie wyrejestrowano.
public boolean wyrejestrujPodmiot(String nrDowoduRejestracyjnego,
long nrPeselRegon) throws RemoteException;
```

Kod źródłowy 4.2 przedstawia procedurę przetwarzającą żądanie. Hasz utrwalany **%granulacja** wykorzystywany jest do komunikacji międzyprocesowej.

Kod źródłowy 4.2: Przetwarzanie żądania - procedura process_req().

```
sub process_req(){
 my( r) = 0_{-};
  wyn = "";
  if ($r=~/get/i) {
        @reqest = split("_",$r);
        $zad = $reqest[0];
        ts1 = reqest[1];
        ts2 = reqest[2];
        @date1 = \mathbf{split}(/\backslash D/, \$ts1);
        @date2 = \mathbf{split}(/\backslash D/, \$ts2);
        print "odebralem: _$r";
        wyn = wyn."zadanie: szad n;
        $wyn = $wyn."czas_od:_"."$date1[0]"."-"."$date1[1]"."-"."$date1[2]"."_"."$date1[3]".":"."$
        $wyn = $wyn."czas_do:_"."$date2[0]"."-"."$date2[1]"."-"."$date2[2]"."_"."$date2[3]".":"."$
        wyn = wyn.\&sym_sens(sts1, sts2);
        return $wyn;
  if (\$r = "/set gt/i) {
        @reqest = split("_",$r);
        $zad = \$reqest[0];
        ts1 = reqest[1];
        ts2 = reqest[2];
        gt = gest[2];
        dbmopen(%granulacja, "granulacja_baza", 0644);
        $granulacja{"gt"}=$gt;
        dbmclose(%granulacja);
        $wyn = "\'GT\'_zmienione_na:_$gt";
  }
```

Instalacja i wdrożenie

W tym rozdziale należy omówić zawartość pakietu instalacyjnego oraz założenia co do środowiska, w którym realizowany system będzie instalowany. Należy przedstawić procedurę instalacji i wdrożenia systemu. Czynności instalacyjne powinny być szczegółowo rozpisane na kroki. Procedura wdrożenia powinna obejmować konfigurację platformy sprzętowej, OS (np. konfiguracje niezbędnych sterowników) oraz konfigurację wdrażanego systemu, m.in. tworzenia niezbędnych kont użytkowników. Procedura instalacji powinna prowadzić od stanu, w którym nie są zainstalowane żadne składniki systemu, do stanu w którym system jest gotowy do pracy i oczekuje na akcje typowego użytkownika.

Podsumowanie

W podsumowanie należy określić stan zakończonych prac projektowych i implementacyjnych. Zaznaczyć, które z zakładanych funkcjonalności systemu udało się zrealizować. Omówić aspekty pielęgnacji systemu w środowisku wdrożeniowym. Wskazać dalsze możliwe kierunki rozwoju systemu, np. dodawanie nowych komponentów realizujących nowe funkcje.

W podsumowaniu należy podkreślić nowatorskie rozwiązania zastosowane w projekcie i implementacji (niebanalne algorytmy, nowe technologie, itp.).

Bibliografia

- [1] jQuery API Documentation. [Online]. Dostępny: http://api.jquery.com/
- [2] W3Schools Online Web Tutorials. [Online]. Dostępny: https://www.w3schools.com/
- [3] T. Cormen, C. Leiserson, R. Rivest, C. Stein. Wprowadzenie do algorytmów. WNT, 2004.
- [4] B. Frain. Responsive Web Design. Projektowanie elastycznych witryn w HTML5 i CSS3. Helion, 2016.
- [5] C. House. A Complete Guide to Grid. [Online]. Dostępny: https://css-tricks.com/snippets/css/complete-guide-grid/
- [6] Mozilla. Dokumentacja CSS Grid Layout. [Online]. Dostępny: https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/CSS/CSS'Grid Layout
- [7] W3C. Dokumentacja CSS Grid Layout. [Online]. Dostępny: https://www.w3.org/TR/css-grid-1/

Zawartość płyty CD

W tym rozdziale należy krótko omówić zawartość dołączonej płyty CD.

